

УКРАЇНА – ПОЛІКУЛЬТУРНА КРАЇНА

Національно-державне будівництво в Україні ставить перед громадянським суспільством країни важливі завдання з формування цивілізованої моделі міжетнічних, міжкультурних відносин, яка, в першу чергу, передбачає забезпечення прав і свобод всіх громадян країни.

Держава та всі демократичні сили стурбовані проявами насильства на расовому та етнічному ґрунті, які значно посилилися у нашому суспільстві в останні роки. У 2005 р. активізувалася діяльність різноманітних неформальних об'єднань, у тому числі, скінхедів (з англ. – „бриголови“), які агресивно налаштовані проти представників інших країн. Використовуючи нацистську символіку, молоді люди здійснюють напади на осіб неслов'янської зовнішності – вихідців з Африки, Азії, Близького Сходу, Кавказу. Жертвами нападів стають іноземні студенти, біженці та імігранти, туристи, бізнесмени, працівники посольств та члени їх родин. Так, у 2006 р. зафіксовано 16 нападів, два з яких закінчилися смертю жертв; у 2007р. – 90 нападів, загинуло 5 осіб. У 2008 р. постраждало 45 іноземців, 8 з яких загинуло. Найбільш чисельні групи скінхедів були зафіксовані у містах Києві, Дніпропетровську, Запоріжжі, Львові, Севастополі, Черні-

гові та АР Крим. Протягом 2007р. у містах Києві та Харкові організація „Патріот України” провела серію маршів зі смолоскипами, використовуючи ксенофобські та расистські гасла.

Кабінет Міністрів розробив План заходів щодо протидії проявам ксенофобії, расової та етнічної дискримінації в українському суспільстві. Зростання насильства на расовому ґрунті змусило Міністерство закордонних справ України ввести окрему посаду Посла з особливих доручень з питань протидії расизму, ксенофобії та дискримінації. В Службі Безпеки України створено окремий підрозділ для виявлення та припинення дій, спрямованих на розпалювання расової чи національної ворожнечі.

Ситуація, що склалася, вимагає від всіх демократичних сил активізації просвітницьких заходів з етнонаціональних питань, питань формування міжетнічних відносин у полікультурному середовищі, толерантного ставлення до цінностей і традицій інших народів.

Кафедра історії України та політології на виконання листа Міністерства освіти і науки України від 16.12.08 р. ”Про проведення заходів з профілактики поширення ксенофобських і расистських проявів серед дітей, учнівської та

студентської молоді” провела ряд заходів щодо роз'яснення молоді особливостей національної політики Української держави, толерантного ставлення до представників всіх націй і народностей в умовах політичної демократизації суспільства, юридичного забезпечення прав і свобод всіх народів. У студентських групах були проведені бесіди „Культура міжетнічних відносин у полікультурному середовищі”; до Міжнародного дня боротьби за ліквідацію расової дискримінації (21 березня) кураторами у групах були проведені диспути „Права та свободи громадян”, „Людське життя як найвища цінність”; до тематики реферативних робіт внесені також теми з історії розвитку націй та народностей в Україні. В музеї історії розширена експозиція, присвячена розвитку міжнародних відносин нашого університету.

Виховання справжнього громадянина можливе лише на шляху дійсного впровадження основних принципів міжетнічної політики: перш за все, гармонійного поєднання національно-етнічних та міжетнічних інтересів, відстоювання пріоритету прав людини будь-якої національності в умовах поліетнічного суспільства, боротьби з будь-якими проявами націонал-екстремізму, шовінізму, расизму.

*Москальова Н.П., канд. іст. наук, доцент
кафедри історії
України та політології*